

На основу члана 36. став 3, члан 111. став 1, члана 112. став 3, члана 129, члана 130. ст. 1. и 2, члана 136. став 7. Закона о ваздушном саобраћају („Службени лист СРЈ“, бр. 12/98, 5/99 - исправка, 44/99, 73/00 и 70/01 и „Службени гласник РС“, број 101/05), тачке 14. подтачка 2. Одлуке о оснивању Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС“, број 102/03), Одлуке о вршењу оснивачких права у Директорату цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС“, број 53/06), и Закључка о промени назива Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Службени гласник РС“, број 12/07),
Савет Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије прописује

ПРАВИЛНИК О УЛТРАЛАКИМ ВАЗДУХОПЛОВИМА

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником се утврђује: одржавање ултралаких ваздухоплова и њихов упис у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица; намена ултралаких ваздухоплова и услови за њихово коришћење; услови за стицање својства центра за обуку пилота ултралаког ваздухоплова; обука, полагање испита и поступак за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, додатних овлашћења и овлашћења инструктора; права имаоца дозволе пилота ултралаког ваздухоплова и инструктора, као и изглед и садржај дозволе пилота ултралаког ваздухоплова.

Појам ултралаких ваздухоплова

Члан 2.

Под ултралаким ваздухопловима, у смислу овог правилника, подразумевају се:

1) ваздухоплови (авиони, хеликоптери и моторни змајеви) који немају више од два седишта и чија максимална сертификована маса на полетању (*МТОМ*) не прелази:

- 300 *kg*, за копнене авионе или хеликоптере једноседе,
- 450 *kg*, за копнене авионе или хеликоптере двоседе,
- 330 *kg*, за амфибије или хидроавионе/хеликоптере једноседе,
- 495 *kg*, за амфибије или хидроавионе/хеликоптере двоседе под условом да, кад се користе било као хидроавиони/хеликоптери или као копнени авиони/хеликоптери, њихова маса буде испод њихових *МТОМ* ограничења,
- 472,5 *kg*, за копнене авионе двоседе опремљене падобранским системом за безбедно заустављање авиона који је монтиран на носачу авиона,
- 315 *kg*, за копнене авионе једноседе опремљене падобранским системом за безбедно заустављање авиона који је монтиран на носачу авиона,

под условом, кад је реч авионима, да имају брзину превлачења или најмању хоризонталну брзину летења у конфигурацији за слетање која не прелази 35 чворова (65 *km/h*) од калибрисане брзине лета (*CAS*);

2) жироплани једноседи и двоседи с максималном одобреном масом на полетању која не прелази 560 *kg*;

3) једрилице, укључујући и оне које се ножно лансирају, чија максимална структурална маса не прелази 80 *kg* у верзији једноседа или 100 *kg* у верзији двоседа.

Дозвола пилота ултра лаког ваздухоплова

Члан 3.

Ултра лаки ваздухопловом може да управља лице које има дозволу пилота ултра лаког ваздухоплова коју издаје Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат).

Дозвола пилота ултра лаког ваздухоплова издаје се лицу које је завршило обуку у центру за обуку, које је положило испит према овом правилнику и има важеће лекарско уверење класе 2.

Изузетно од става 1. овог члана, ултра лаки ваздухопловом може да управља и лице које има ауторизацију пилота ученика.

Овлашћења и додатна овлашћења

Члан 4.

Дозвола пилота ултра лаког ваздухоплова садржи једно или више следећих овлашћења:

- 1) овлашћење за летење ултра лаки авионом;
- 2) овлашћење за летење ултра лаки хеликоптером;
- 3) овлашћење за летење ултра лаком једрилицом;
- 4) овлашћење за летење моторним змајем;
- 5) овлашћење за летење жиропланом.

Лице које стиче дозволу пилота ултра лаког ваздухоплова стиче уједно најмање једно овлашћење из става 1. овог члана.

Додатно овлашћење је овлашћење за летење ултра лаки ваздухопловом које Директорат уписује у дозволу пилота ултра лаког ваздухоплова након њеног стицања.

II ОДРЖАВАЊЕ УЛТРА ЛАКИХ ВАЗДУХОПЛОВА И УПИС У РЕГИСТАР ВАЗДУХОПЛОВА ИЛИ ЕВИДЕНЦИЈУ ЛЕТИЛИЦА

Подношење захтева за утврђивање пловидбености

Члан 5.

Способност ултра лаког ваздухоплова за безбедан ваздушни саобраћај (у даљем тексту: пловидбеност) утврђује Директорат на захтев власника, односно корисника ваздухоплова.

За утврђивање пловидбености ултра лаког ваздухоплова ради издавања потврде о пловидбености и уписа у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица, власник, односно корисник ваздухоплова подноси Директорату:

- 1) захтев за утврђивање пловидбености ваздухоплова;
- 2) програм техничког одржавања са документацијом произвођача ваздухоплова и компоненти на основу које је он сачињен;
- 3) листу техничких података;
- 4) одговарајућу потврду за модел ултралаког ваздухоплова, прихватљиву за Директорат, коју издаје овлашћени орган или организација државе произвођача или друге државе прихватљиве за Директорат или потврду организације која га је произвела, а која је прихватљива за Директорат, да ваздухоплов задовољава техничке карактеристике наведене у упутству произвођача (за модел који се први пут уписује у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица).

За утврђивање пловидбености ултралаког ваздухоплова ради продужења важења потврде о пловидбености власник, односно корисник ваздухоплова подноси Директорату:

- 1) захтев за утврђивање пловидбености ваздухоплова;
- 2) листу техничких података.

У поступку утврђивања пловидбености ултралаких ваздухоплова сходно се примењује пропис којим је регулисан начин и поступак утврђивања пловидбености ваздухоплова.

Издавање потврде о пловидбености Члан 6.

Ако у поступку утврди пловидбеност ваздухоплова, Директорат издаје власнику, односно кориснику потврду о пловидбености са роком важења од 36 месеци, односно 24 месеца ако је ваздухоплов намењен за обуку пилота.

Подношење захтева за упис у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица Члан 7.

Уз захтев за упис у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица, власник, односно корисник ваздухоплова доставља:

- 1) рачун о купопродаји (за новопроизведени ваздухоплов), односно уговор о купопродаји или доказ о основу по којем се ваздухоплов користи, као и документовану историју одржавања и коришћења ултралаког ваздухоплова (за коришћени ваздухоплов);
- 2) доказ о плаћеној царини (за увезени ваздухоплов);
- 3) решење Директората о одобрењу програма техничког одржавања;
- 4) закључак комисије за утврђивање пловидбености о испуњењу услова за пловидбеност.

Програм техничког одржавања Члан 8.

Одржавање ултралаког ваздухоплова обухвата одржавање ваздухоплова, као и мотора, елисе, дела или уређаја (у даљем тексту: компонента) и обавља се према програму техничког одржавања ваздухоплова који одобрава Директорат.

Програм техничког одржавања ваздухоплова садржи појединости, укључујући учесталост свих одржавања која морају да се изведу, као и посебне

задатке повезане с типом ваздухоплова и посебностима операција, заснива се на техничкој документацији и препорукама произвођача, и садржи:

- 1) презиме, име и адресу власника, односно корисника ваздухоплова;
- 2) изјаву о одговорности коју је потписао власник, односно корисник ваздухоплова (Прилог 2 овог правилника);
- 3) садржај програма;
- 4) листу важећих страна;
- 5) податке о изменама програма;
- 6) услове за измену програма;
- 7) ознаку модела ваздухоплова, мотора и елисе;
- 8) ознаку регистрације ваздухоплова;
- 9) намену ваздухоплова;
- 10) списак техничке документације на основу које је израђен програм;
- 11) предвиђен годишњи налет;
- 12) листу предвиђених прегледа ваздухоплова и компоненти (предполетни преглед, периодични преглед, ванредни преглед) са интервалима њиховог обављања (календарски, часовни, број циклуса);
- 13) периоде након којих се обављају опште поправке или замене;
- 14) листе провере на земљи и у лету;
- 15) списак важећих налога за пловидбеност и обавезних сервисних билтена.

Измена програма техничког одржавања

Члан 9.

Уколико су се стекли услови за измену програма техничког одржавања власник, односно корисник ваздухоплова је дужан да достави Директорату на одобрење измену програма са пратећом документацијом, а ако нема услова за измену, власник, односно корисник ваздухоплова је дужан да приликом подношења захтева за продужење пловидбености достави изјаву о томе.

Одржавање

Члан 10.

Одржавање ултра лаког ваздухоплова и компоненти према одобреном програму техничког одржавања могу да обављају следећа лица, односно организације:

- 1) ималац дозволе пилота ултра лаког ваздухоплова коју је издао Директорат;
- 2) ималац важеће дозволе ваздухопловног механичара (тип I или тип II) или важеће *JAR/Део 66 (Part 66)* дозволе за одржавање ваздухоплова коју је издао Директорат;
- 3) ималац важеће дозволе за одржавање ваздухоплова коју је издала ваздухопловна власт друге државе чланице Међународне организације за цивилно ваздухопловство (у даљем тексту: *ICAO*);
- 4) лице које поседује потврду коју је издао произвођач ултра лаког ваздухоплова, односно компоненти о томе да је лице обучено за одржавање тог модела ултра лаког ваздухоплова и компоненти;

5) организација за одржавање ваздухоплова која има важеће одобрење за одржавање ваздухоплова и компоненти по Делу М, Одељак Ф (*Part M, Subpart F*) Анекса I или по Делу 145 (*Part 145*) Анекса II Правилника о обезбеђивању континуиране пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, делова и уређаја и о одобравању организација и особља који се баве овим пословима („Службени гласник РС“, број 14/10, у даљем тексту: Правилник), које је издао Директорат;

6) организација за одржавање ваздухоплова која поседује важеће одобрење за одржавање ваздухоплова и компоненти по Делу М, Одељак Ф (*Part M, Subpart F*) или по Делу 145 (*Part 145*) Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 2042/2003, које је издала ваздухопловна власт друге државе чланице *ICAO*;

7) организација за одржавање која поседује сертификат који је издао произвођач ултралаког ваздухоплова, односно компоненти за одржавање тог модела ултралаког ваздухоплова, односно компоненте.

Одржавање из става 1. овог члана не обухвата општу поправку, подешавање команди ваздухоплова, подешавање мотора, односно елисе ултралаког ваздухоплова и одржавање електронске опреме.

Општа поправка

Члан 11.

Општа поправка (*overhaul*) обавља се према важећој документацији прозвођача, и може да је врши:

1) организација за одржавање ваздухоплова која поседује важеће одобрење за одржавање ваздухоплова и компоненти по Делу М, Одељак Ф (*Part M, Subpart F*) Анекса I или по Делу 145 (*Part 145*) Анекса II Правилника, које је издао Директорат;

2) организација за одржавање ваздухоплова која има важеће одобрење за одржавање ваздухоплова и компоненти по Делу М, Одељак Ф (*Part M, Subpart F*) или по Делу 145 (*Part 145*) Уредбе Комисије (ЕЗ) бр. 2042/2003 коју је издала ваздухопловна власт друге државе чланице *ICAO*;

3) организација за одржавање која има сертификат који је издао произвођач ултралаког ваздухоплова, односно мотора или елисе, за општу поправку тог модела ултралаког ваздухоплова, мотора и елисе.

Подешавање команди ваздухоплова, подешавање мотора и/или елисе

Члан 12.

Подешавање команди ултралаког ваздухоплова и подешавање мотора и/или елисе ултралаког ваздухоплова могу да обављају организације из члана 10. овог правилника, као и:

1) ималац важеће дозволе ваздухопловног механичара (тип I или II) или важеће *JAR/Део 66 (Part 66)* дозволе за одржавање ваздухоплова коју је издао Директорат;

2) ималац важеће дозволе за одржавање ваздухоплова коју је издала ваздухопловна власт друге државе чланице *ICAO*;

3) ималац дозволе пилота ултра лаког ваздухоплова коју је издао Директорат, чији укупан налет на ултра лаки ваздухопловима износи више од 100 часова летења.

Одржавање електронске опреме

Члан 13.

Одржавање електронске опреме ултра лаких ваздухоплова која је обавезна према овом правилнику може да обавља:

1) ималац важеће дозволе ваздухопловног механичара (тип I или тип II) издате од стране Директората са уписаним овлашћењем „ИРЕ“ или „Електронска опрема“ за било који тип ваздухоплова;

2) ималац важеће *JAR/Део 66 (Part 66)* дозволе за одржавање ваздухоплова категорије „B2“ коју је издао Директорат или ваздухопловна власт друге државе чланице *ICAO*;

3) лице које има потврду произвођача електронске опреме да је обучено за одржавање те опреме.

Налози за пловидбеност и сервисни билтени

Члан 14.

Власник, односно корисник ултра лаког ваздухоплова је дужан да извршава налоге за пловидбеност које издаје Директорат, ваздухопловна власт државе произвођача ваздухоплова и компоненти, као и да примењује сервисне билтене које је произвођач ваздухоплова и компоненти означио као обавезне.

III НАМЕНА И УСЛОВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ УЛТРА ЛАКИХ ВАЗДУХОПЛОВА

Намена ултра лаких ваздухоплова

Члан 15.

Ултра лаки ваздухоплови користе се за спортско и аматерско летење, за обуку летачког особља, за превоз за сопствене потребе и за друге намене које одобри Директорат.

Општи услови за коришћење ултра лаких ваздухоплова

Члан 16.

Ултра лаки ваздухоплов може да се користи: ако има важећу потврду о пловидбености; ако је способан да безбедно лети; ако је уписан у Регистар ваздухоплова или Евиденцију летилица; ако има одобрен летачки приручник ваздухоплова; важећу полису осигурања за штету проузроковану трећим лицима; минималну опрему и исправе које су прописане овим правилником.

Обавештење

Члан 17.

Ултра лаки ваздухоплов мора, на видном месту уочљивом са пилотског и сапутничког седишта, да има истакнуто обавештење исписано на српском и на енглеском језику, о томе да ваздухоплов не испуњава стандарде *ICAO* у погледу пловидбености (Прилог 3 овог правилника).

Летачки приручник ваздухоплова (*Aircraft Flight Manual*)

Члан 18.

Власник, односно корисник ултралаког ваздухоплова је дужан да приликом подношења документације за утврђивање пловидбености тог ваздухоплова достави Директорату на одобрење летачки приручник ваздухоплова или други одговарајући документ.

Летачки приручник ваздухоплова мора да буде написан на енглеском или на српском језику и садржи најмање:

- 1) оперативна ограничења, која укључују и ограничења јачине ветра;
- 2) поступке у ванредним ситуацијама;
- 3) редовне поступке;
- 4) перформансе за полетање и слетање и податке о потрошњи горива;
- 5) податке о маси и положају тежишта и упутство за укрцавање;
- 6) највећу количину горива и мазива која може да се укрца;
- 7) упутства и информације које се односе на растављање због превоза и склапање и причвршћивање после превоза;
- 8) листу провере одржавања пре лета;
- 9) листу провере током лета.

Минимална опрема ултралаког ваздухоплова

Члан 19.

Минимална опрема ултралаког ваздухоплова обухвата:

- 1) сигурносни појас;
- 2) брзиномер;
- 3) мерач количине горива (изузев ако постоји могућност оптичке контроле количине горива);
- 4) систем за спасавање (ако је произвођач предвидео);
- 5) појас за спасавање (за летење изнад водених површина).

Ако се ваздухоплов користи у контролисаном ваздушном простору, поред опреме из става 1. овог члана, минимална опрема обухвата и:

- 1) висиномер;
- 2) вариометар;
- 3) компас;
- 4) радио-станицу.

Приликом летења ултралаким ваздухопловом који нема затворену кабину, сва лица у ваздухоплову дужна су да носе кацигу са заштитним визиром.

За обуку пилота може да се користи само онај ултралаки ваздухоплов код којег су инструменти размештени тако да се налазе у видном пољу пилота ученика и инструктора.

Исправе ултралаког ваздухоплова

Члан 20.

У ултралаком ваздухоплову током лета изван матичног аеродрома морају да се налазе следеће исправе:

- 1) потврда о пловидбености;
- 2) дозвола за рад уграђене радио-станице;
- 3) полиса осигурања;
- 4) дозвола пилота који управља ваздухопловом, односно ауторизација пилота ученика.

IV ЦЕНТАР ЗА ОБУКУ ПИЛОТА УЛТРАЛАКОГ ВАЗДУХОПЛОВА

Стицање својства центра за обуку

Члан 21.

Обуку кандидата за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова (пилот ученик), обуку за стицање додатних овлашћења и овлашћења инструктора спроводи центар за обуку који поседује уверење о оспособљености за спровођење одређене врсте обуке која је наведена у уверењу.

Уверење о оспособљености за обучавање пилота ултралаког ваздухоплова (у даљем тексту: уверење о оспособљености) може да стекне правно лице које има пословно седиште у Републици Србији.

Издавање уверења о оспособљености

Члан 22.

Захтев за издавање уверења о оспособљености подноси се Директорату.

Уз захтев за издавање уверења о оспособљености доставља се:

- 1) решење о регистрацији код надлежног органа;
- 2) приручник о раду;
- 3) приручник о обуци.

Директорат процењује ваљаност поднесених докумената, проверава да ли подносилац захтева испуњава услове за издавање уверења о оспособљености који су прописани овим правилником и одлучује о томе да ли ће издати уверење о оспособљености за спровођење тражене врсте обуке.

Уверење о оспособљености издаје се на неограничено време.

За сваку промену услова рада, центар за обуку мора да прибави сагласност Директората.

Приручник о раду

Члан 23.

Приручник о раду садржи:

- 1) листу садржаја, листу одобрених измена и листу важећих страна приручника о раду;
- 2) опис и састав руководеће структуре центра за обуку;
- 3) опис врста планиране обуке;
- 4) списак инструктора и другог наставног особља;
- 5) опис права и обавеза инструктора и другог наставног особља, с решењима о њиховом постављењу, односно именовану;
- 6) начин стручног усавршавања и обнове знања и вештина наставног особља;
- 7) права и обавезе кандидата на обуци;

- 8) опис документације центра за обуку и начин њеног вођења;
- 9) списак ваздухоплова на којима се врши обука;
- 10) списак учила, опреме, стручне литературе и видео-материјала који се користе у обуци;
- 11) списак и адресу просторија за спровођење обуке, смештај документације, учила, опреме и стручне литературе;
- 12) листе провере;
- 13) мере за праћење и унапређење обуке;
- 14) податке о аеродрому, односно летишту на коме се врши обука;
- 15) опис техничког, метеоролошког и медицинског обезбеђења летења и мере противпожарне заштите.

Приручник о обуци

Члан 24.

Приручник о обуци садржи програме обуке које је одобрио Директорат.

Програм обуке садржи:

- 1) циљеве и задатке обуке;
- 2) план обуке;
- 3) наставни садржај;
- 4) фонд часова за одређену наставну целину;
- 5) методску разраду сваке вежбе;
- 6) средства и учила која се користе;
- 7) начин провере напредовања у обуци.

Стручно особље

Члан 25.

Центар за обуку мора да располаже одговарајућим стручним особљем које чине руководилац обуке, руководилац теоријске обуке и руководилац практичне обуке, потребан број инструктора теоријске и практичне обуке, као и лице задужено за систем квалитета.

Исто лице може да обавља послове руководиоца обуке, руководиоца теоријске обуке, руководиоца практичне обуке и послове везане за систем квалитета.

Руководилац обуке може да буде лице које има или је имало дозволу пилота авиона, пилота хеликоптера, пилота једрилице или дозволу пилота ултра лаког ваздухоплова, а руководилац практичне обуке може да буде лице које има дозволу пилота ултра лаког ваздухоплова и овлашћење инструктора.

Вођење документације

Члан 26.

Центар за обуку је дужан да поседује и води следећу документацију:

- 1) уверење о оспособљености центра за обуку;
- 2) евиденцију лица на обуци;
- 3) дневник теоријске обуке са евиденцијом присутности;
- 4) дневник летења;

- 5) досијеа кандидата;
- 6) евиденцију догађаја, незгода и удеса;
- 7) евиденцију издатих диплома.

Евиденција лица на обуци

Члан 27.

Евиденција лица на обуци садржи:

- 1) назив центра за обуку;
- 2) презиме и име кандидата;
- 3) јединствени матични број грађана за кандидата, односно број пасоша кандидата, страног држављанина;
- 4) податке о врсти обуке, о почетку и завршетку обуке, као и о прекидима обуке;
- 5) потпис руководиоца обуке.

Дневник теоријске обуке

Члан 28.

Дневник теоријске обуке је документ који садржи податке о току теоријске обуке и обуке на земљи, о наставном садржају који је излаган током обуке, о времену одржавања и трајању обуке, као и потписе лица која су присуствовала обуци и потписе предавача који су спроводили обуку.

Дневник летења

Члан 29.

Дневник летења садржи:

- 1) ознаку броја странице;
- 2) датум извођења лета;
- 3) тип и регистарску ознаку ваздухоплова;
- 4) презиме и име лица које изводи лет;
- 5) кратак опис лета или назив вежбе;
- 6) назив аеродорома, односно летишта са кога је обављено полетање и слетање;
- 7) време полетања и слетања, трајање лета и број обављених летова;
- 8) напомене и потпис инструктора под чијим је надзором лет обављен.

Досије кандидата

Члан 30.

Досије кандидата садржи:

- 1) картон личних података;
- 2) пријаву за обуку;
- 3) решење о пријему на обуку;
- 4) копију ауторизације пилота ученика;
- 5) копију лекарског уверења;
- 6) картон праћења обуке (евиденција о положеним испитима, евиденција о летењу, листа праћења обуке, закључак инструктора и општи закључак о спроведеној обуци);

- 7) прогрес тестове, завршне тестове и испите;
- 8) другу евиденцију и записе који се воде у току обуке;
- 9) копију дипломе о завршеној обуци.

Диплома о завршеној обуци **Члан 31.**

Диплома о завршеној обуци садржи:

- 1) редни број и датум издавања дипломе;
- 2) назив центра за обуку;
- 3) број уверења о оспособљености центра за обуку;
- 4) име и презиме кандидата;
- 5) врсту обуке;
- 6) време у коме је обука изведена;
- 7) печат и потпис руководиоца обуке.

V ОБУКА ЗА СТИЦАЊЕ ДОЗВОЛЕ ПИЛОТА УЛТРАЛАКОГ ВАЗДУХОПЛОВА

Пилот ученик

Члан 32.

Пилот ученик је лице које се у центру за обуку обучава за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова.

Својство пилота ученика може да стекне пунолетно лице које има важеће лекарско уверење класе 2.

Изузетно, својство пилота ученика може да стекне и малолетно лице које је старије од 16 година живота ако има важеће лекарско уверење класе 2 и оверену писмену сагласност оба родитеља или старатеља, с тим што полагању испита за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова може да приступи тек кад наврши 17 година живота.

Ауторизација пилота ученика

Члан 33.

За време практичне обуке пилот ученик дужан је да са собом носи ауторизацију пилота ученика коју издаје Директорат.

Захтев за издавање ауторизације пилота ученика подноси Директорату центар за обуку у чију евиденцију је уписан пилот ученик.

Ауторизација пилота ученика садржи:

- 1) назив „Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије“ и лого Директората;
- 2) редни број ауторизације;
- 3) име, име једног од родитеља или старатеља и презиме кандидата;
- 4) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;
- 5) потпис имаоца ауторизације;
- 6) датум издавања ауторизације;
- 7) печат и потпис овлашћеног лица Директората.

**VI ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ДОЗВОЛЕ ПИЛОТА УЛТРАЛАКОГ
ВАЗДУХОПЛОВА, ДОДАТНИХ ОВЛАШЋЕЊА И ОВЛАШЋЕЊА
ИНСТРУКТОРА**

Пријава за полагање испита

Члан 34.

Кандидат подноси Директорату писмену пријаву за полагање испита за стицање дозволе пилота ултралагог ваздухоплова, односно за стицање додатног овлашћења или овлашћења инструктора.

Уз пријаву за полагање испита, кандидат подноси и потврду центра за обуку о томе да је завршио теоријску и/или практичну обуку.

Испит за стицање дозволе пилота ултралагог ваздухоплова састоји се из теоријског и практичног дела, а испит за стицање додатних овлашћења и овлашћења инструктора састоји се само из практичног дела.

Кандидат подноси пријаву и за полагање поправног испита из практичног дела.

Поступање Директората по пријему пријаве за полагање испита

Члан 35.

По пријему пријаве за полагање испита, Директорат проверава да ли кандидат за стицање дозволе, односно додатног овлашћења испуњава услове за полагање испита.

Ако кандидат испуњава услове за полагање испита Директорат, у року од 30 дана од дана пријема пријаве, доноси решење којим се одобрава полагање испита, именује испитивача који спроводи практични део испита и одређује рок за спровођење испита.

Ако утврди да кандидат не испуњава услове за полагање испита Директорат, у року од 30 дана од дана пријема пријаве, доноси решење којим се одбија полагање испита.

Оба решења коначна су у управном поступку.

Услови за полагање испита

Члан 36.

Испит за стицање дозволе пилота ултралагог ваздухоплова може полагати лице које је у центру за обуку завршило теоријску обуку и практичну обуку у оквиру које је остварило налет прописан овим правилником у погледу појединих врста овлашћења.

За полагање испита ради стицања овлашћења за летење ултралагим авионом, кандидат мора, у оквиру обуке, да оствари најмање 30 часова летења ултралагим авионом, од чега најмање 5 часова самосталног летења.

За полагање испита ради стицања овлашћења за летење ултралагим хеликоптером, односно жиропланом, кандидат мора, у оквиру обуке, да оствари најмање 35 часова летења ултралагим хеликоптером, односно жиропланом, од чега најмање 5 часова самосталног летења.

За полагање испита ради стицања овлашћења за летење ултралагом једрилицом, кандидат мора, у оквиру обуке, да оствари најмање 15 часова летења

ултралаком једрилицом, од чега најмање 3 часа самосталног летења, укључујући најмање 40 полетања и слетања.

За полагање испита ради стицања овлашћења за летење моторним змајем, кандидат мора, у оквиру обуке, да оствари најмање 15 часова летења моторним змајем, од чега најмање 3 часа самосталног летења.

Олакшице за стицање овлашћења за летење ултралаким авионом

Члан 37.

За стицање овлашћења за летење ултралаким авионом ималац дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота авиона који поседује важеће овлашћење за летење на класи једномоторних клипних авиона (*SEP(land)*) полаже само проверу стручности пред инструктором који има важеће овлашћење за летење ултралаким авионом.

У свим осталим случајевима, ималац дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота авиона, за стицање овлашћења из става 1. овог члана полаже практични део испита пред инструктором који се налази на листи испитивача Директората.

Пре приступања провери стручности, односно практичном делу испита из става 1. и 2. овог члана, кандидат је дужан да под надзором инструктора, оствари најмање 2 часа летења на ултралаком авиону.

За стицање овлашћења за летење ултралаким авионом ималац дозволе пилота ултралагог ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким хеликоптером, ултралаком једрилицом, жиропланом или моторним змајем, полаже само практични део испита.

Пре приступања испиту ималац дозволе пилота ултралагог ваздухоплова мора да, у центру за обуку, заврши теоријску обуку у разлици предмета, по програму који је одобрио Директорат, и да оствари налет прописан у члану 36. став 2. овог правилника.

Од налета прописаног у члану 36. став 2. овог правилника, имаоцу овлашћења за летење ултралаким хеликоптером или жиропланом признаје се највише 5 часова летења на овим ваздухопловима, а имаоцу овлашћења за летење ултралаком једрилицом или моторним змајем највише 10 часова летења на овим ваздухопловима.

Олакшице за стицање овлашћења за летење ултралаким хеликоптером

Члан 38.

За стицање овлашћења за летење ултралаким хеликоптером ималац дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота хеликоптера који поседује важеће овлашћење за летење на типу хеликоптера, полаже само проверу стручности пред инструктором који има важеће овлашћење за летење ултралаким хеликоптером.

У свим осталим случајевима, ималац дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота хеликоптера, за стицање овлашћења из става 1. овог члана полаже практични део испита пред инструктором који се налази на листи испитивача Директората.

Пре приступања провери стручности, односно практичном делу испита из става 1. и 2. овог члана, кандидат је дужан да под надзором инструктора, оствари најмање 2 часа летења на ултралаком хеликоптеру.

За стицање овлашћења за летење ултралаким хеликоптером ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким авионом, ултралаком једрилицом, жиропланом или моторним змајем полаже само практични део испита.

Пре приступања испиту ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова мора да, у центру за обуку, заврши теоријску обуку у разлици предмета по програму који је одобрио Директорат и да оствари налет прописан у члану 36. став 3. овог правилника.

Од налета прописаног у члану 36. став 3. имаоцу овлашћења за летење ултралаким авионом или жиропланом признаје се највише 10 часова летења на овим ваздухопловима, а имаоцу овлашћења за летење ултралаком једрилицом или моторним змајем највише 5 часова летења на овим ваздухопловима.

Олакшице за стицање овлашћења за летење жиропланом

Члан 39.

За стицање овлашћења за летење жиропланом ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким авионом, ултралаким хеликоптером, ултралаком једрилицом или моторним змајем полаже само практични део испита.

Пре приступања испиту ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова мора да, у центру за обуку, заврши теоријску обуку у разлици предмета, по програму који је одобрио Директорат и оствари налет прописан у члану 36. став 3. овог правилника.

Од налета прописаног у члану 36. став 3. имаоцу овлашћења за летење ултралаким авионом или хеликоптером признаје се највише 10 часова летења на овим ваздухопловима, а имаоцу овлашћења за летење ултралаком једрилицом или моторним змајем највише 5 часова летења на овим ваздухопловима.

Олакшице за стицање овлашћења за летење ултралаком једрилицом

Члан 40.

За стицање овлашћења за летење ултралаком једрилицом ималац дозволе пилота једрилице полаже само практични део испита.

За стицање овлашћења за летење ултралаком једрилицом ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким авионом, ултралаким хеликоптером, жиропланом или моторним змајем полаже само практични део испита.

Пре приступања испиту ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова мора да, у центру за обуку, заврши теоријску обуку у разлици предмета, по програму који је одобрио Директорат, и оствари налет прописан у члану 36. став 4. овог правилника.

За стицање овлашћења за летење ултралаком једрилицом, имаоцу овлашћења за летење ултралаким авионом, моторним змајем или жиропланом

признаје се највише 5 часова летења и 15 полетања и слетања на тим ваздухопловима.

Олакшице за стицање овлашћења за летење моторним змајем Члан 41.

Ималац дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота авиона, хеликоптера или једрилице, као и ималац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким авионом, ултралаким хеликоптером или жиропланом полаже за стицање овлашћења за летење моторним змајем само практични део испита.

Пре приступања испиту имаоци ових дозвола морају да, у центру за обуку, заврше теоријску обуку у разлици предмета, по програму који је одобрио Директорат, и да остваре налет прописан у члану 36. став 5. овог правилника.

Од налета прописаног у члану 36. став 5. овог правилника имаоцу дозволе из става 1. овог члана признаје се највише 5 часова летења на тим ваздухопловима.

Теоријски део испита Члан 42.

Теоријски део испита за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова обухвата следеће предмете:

- 1) ваздухопловни прописи;
- 2) опште знање о ваздухоплову и одржавање ваздухоплова;
- 3) перформансе лета и планирање;
- 4) људске могућности и ограничења;
- 5) метеорологија;
- 6) навигација;
- 7) оперативне процедуре;
- 8) теорија летења (принципи лета);
- 9) комуникације (радио-телефонија).

Полагање теоријског дела испита Члан 43.

Кандидат за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова полаже теоријски део испита на рачунару, уз коришћење тестова објективног типа с вишеструким избором одговора.

Сматра се да је кандидат положио испит ако тачно одговори на најмање 75% питања из сваког предмета.

Кандидат није положио теоријски део испита ако:

- 1) не положи све предмете приликом четири изласка на испит, при чему на сваком изласку на испит не полаже већ положене предмете;
- 2) не положи све предмете у року од 18 месеци, рачунајући од краја календарског месеца у коме је први пут полагао испит.

Кандидат за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова који није положио теоријски део испита, дужан је да пре поновног полагања испита заврши у

центру за обуку четири часа додатне теоријске обуке из предмета који није положио и да достави доказ Директорату о завршеној додатној теоријској обуци.

Кандидат за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова може да полаже практични део испита тек пошто положи теоријски део испита.

Полагање практичног дела испита

Члан 44.

Практични део испита за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова састоји се од провере познавања ванредних поступака, провере у лету и провере познавања фразеологије на српском или на енглеском језику.

Кандидат за стицање додатног овлашћења не проверава се из познавања фразеологије, изузев ако у пријави захтева проверу ради проширења права коришћења радио-телефоније са српског на енглески језик.

Ако кандидат не положи практични део испита, при полагању поправног испита, признаје му се положени теоријски део испита.

Испит за стицање овлашћења инструктора састоји се од практичног рада с пилотом који је у улози пилота ученика и обухвата показно теоријско предавање и практични лет.

Услови за приступање испиту за стицање овлашћења инструктора

Члан 45.

Испиту за стицање овлашћења инструктора може да приступи лице које:

- 1) има навршених најмање 21 годину живота;
- 2) најмање две године има важеће овлашћење за које тражи инструкторство;
- 3) има најмање 200 сати укупног налета од чега најмање 100 сати налета на оној врсти ултралаког ваздухоплова за коју тражи инструкторство;
- 4) је у центру за обуку завршило теоријску и практичну обуку за овлашћење инструктора.

Неуспели покушај полагања практичног дела испита

Члан 46.

Кандидат који из два покушаја не положи практични део испита за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, додатног овлашћења, односно овлашћења инструктора, дужан је да заврши додатну практичну обуку у центру за обуку и то из оних делова практичног испита које није положио.

Испитивач који спроводи практични део испита

Члан 47.

За испитивача који спроводи практични део испита одређује се лице које се налази на листи испитивача Директората и то, по правилу, оно лице које није вршило обуку кандидата.

Испитивач који је одређен за спровођење практичног дела испита дужан је да одмах по окончању испита попуни и уручи кандидату извештај о одржаном испиту.

VII ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛЕ, УПИС ОВЛАШЋЕЊА И ВАЖЕЊЕ ДОЗВОЛЕ И ОВЛАШЋЕЊА

Издавање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 48.

На захтев кандидата који је положио испит за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, Директорат издаје дозволу пилота ултралаког ваздухоплова са овлашћењем за које је испит положен и са правом коришћења радио-телефоније на српском језику или на енглеском језику.

На захтев кандидата који је положио испит за стицање додатног овлашћења, Директорат уписује додатно овлашћење у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова.

Уз захтев за издавање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, односно за упис додатног овлашћења, кандидат прилаже извештај о одржаном испиту и важеће лекарско уверење класе 2.

Важење дозволе пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 49.

Дозвола пилота ултралаког ваздухоплова издаје се на неограничено време.

Да би користио права из дозволе, пилот ултралаког ваздухоплова мора да има код себе дозволу пилота ултралаког ваздухоплова, важеће лекарско уверење класе 2 и личну карту или пасош.

Важење овлашћења уписаних у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 50.

Рок важења овлашћења у дозволи пилота ултралаког ваздухоплова је две године, рачунајући од дана када је кандидат положио практични део испита за стицање, односно обнову важења овлашћења, односно две године од датума истицања, кад се продужава рок важења овлашћења.

Продужење и обнова важења овлашћења уписаних у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 51.

Уз захтев за продужење рока важења овлашћења имацац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова мора да поднесе Директорату доказе о провери стручности извршеној у периоду од 90 дана који непосредно претходе истицању рока важења овлашћења.

Уз захтев за обнову важења овлашћења, имацац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова мора да поднесе Директорату доказе о томе да је у периоду од 90 дана пре подношења захтева за обнову положио практични део испита.

За спровођење испита ради обнове важења овлашћења није потребно одобрење Директората.

Проверу стручности из става 1. овог члана може да изврши инструктор који има важеће овлашћење за летење на ваздухоплову на коме се врши провера стручности.

Практичан испит из става 2. овог члана може да спроведе само инструктор који се налази на листи испитивача Директората.

Ако проверу стручности из става 1. овог члана спроводи инструктор испитивач, та провера може бити основ за проширење права коришћења радио-телефоније поред српског и на енглески језик.

Признавање стране дозволе

Члан 52.

Директорат признаје дозволу пилота ултралаког ваздухоплова која је стечена у иностранству, изузев овлашћења инструктора, под следећим условима:

1) да је дозвола издата од стране ваздухопловних власти државе чланице *ИКАО* или другог тела које је по прописима те државе овлашћено за њено издавање;

2) да је дозвола важећа;

3) да услови под којима је дозвола стечена у иностранству, у погледу времена и структуре оствареног налета, нису блажи од услова прописаних овим правилником;

4) да је кандидат завршио теоријску обуку и положио испит из предмета ваздухопловни прописи, према овом правилнику;

5) да је кандидат положио практични део испита према овом правилнику;

6) да кандидат поседује важеће лекарско уверење класе 2.

У поступку признавања дозволе пилота ултралаког ваздухоплова стечене у иностранству Директорат је дужан да од државе која је издала дозволу прибави потврду веродостојности дозволе и оствареног налета, као и да изврши увид у дозволу и лекарско уверење подносиоца захтева за признавање.

Упис овлашћења инструктора у дозволу

Члан 53.

На захтев кандидата који положи испит за стицање овлашћења инструктора, Директорат уписује овлашћење инструктора у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова са ограничењем „Под надзором“/*Under supervision*.

Инструктор са ограничењем „Под надзором“ нема право да дозволи самосталан лет пилота ученика.

Директорат уклања ограничење из дозволе на захтев њеног имаоца који достави доказе да је у овлашћеном центру за обуку, под надзором другог инструктора, остварио најмање 50 сати инструкторског налета.

Важење овлашћења инструктора

Члан 54.

Важење овлашћења инструктора је временски неограничено, али приликом спровођења обуке инструктор мора да има важеће овлашћење за летење на одговарајућим ваздухопловима.

Ако инструктор није обучавао ученике 36 месеци пре планираног почетка обуке, обавезан је да у центру за обуку обнови знање потребно за стицање

овлашћења инструктора, а обнову знања у књижицу летења уписује му руководиоца обуке центра у коме је обука спроведена.

VIII ПРАВА ИМАОЦА ДОЗВОЛЕ ПИЛОТА УЛТРАЛАКОГ ВАЗДУХОПЛОВА И ОВЛАШЋЕЊА ИНСТРУКТОРА

Права пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 55.

Имаоца дозволе пилота ултралаког ваздухоплова има право да:

1) лети ваздухопловом за који има важеће овлашћење самостално, дању у условима видљивости;

2) учествује на ваздухопловним приредбама и такмичењима, ако има најмање 50 сати укупног налета на ваздухоплову за који има важеће овлашћење;

3) акробатски лети, ако је за то обучен у центру за обуку по посебно одобреном програму;

4) лети изван ваздушног простора Републике Србије, ако у дозволи има уписано право коришћења радио-телефоније на енглеском језику.

Инструктор под чијим надзором је спроведена обука за акробатско летење, у књижицу летења имаоца дозволе пилота ултралаког ваздухоплова уписује обученост за акробатско летење и оверава је својим потписом.

Права имаоца овлашћења инструктора

Члан 56.

Пилот ултралаког ваздухоплова са овлашћењем инструктора има право да:

1) обучава кандидата за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, односно додатног овлашћења и да оверава налет који је остварен у току обуке;

2) обучава кандидата за стицање овлашћења инструктора;

3) проверава стручност за продужење рока важења овлашћења;

4) спроводи практични део испита за стицање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, додатног овлашћења и овлашћења инструктора, под условом да се налази на листи испитивача Директората;

5) спроводи обуку за акробатско летење, ако је сам за то обучен.

IX ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Књижица летења

Члан 57.

Пилот ученик и пилот ултралаког ваздухоплова дужни су да воде евиденцију о летењу у књижици летења.

У књижици летења пилота ученика и пилота ултралаког ваздухоплова уписују се:

- датум обављања лета;

- тип и регистарска ознака ваздухоплова;

- дужност;

- назив аеродорума, односно летишта са кога је обављено полетање и слетање;

- време полетања и слетања, трајања лета и број летова;
- напомене (остварена дужина прелета и сл.);
- потпис инструктора који је надзирао лет (само за пилоте ученике).

Пилот ученик евидентира остварени налет у књижици летења на основу података из дневника летења.

Обрасци

Члан 58.

Захтев за утврђивање пловидбености ултралаког ваздухоплова, захтев за упис у Регистар ваздухоплова, захтев за упис у Евиденцију летилица, захтев за издавање и измену уверења о оспособљености за обучавање пилота ултралаког ваздухоплова, захтев за издавање дозволе пилота ултралаког ваздухоплова, захтев за упис додатног овлашћења и овлашћења инструктора, захтев за издавање ауторизације пилота ученика, захтев за издавање дупликата дозволе, као и пријава за полагање испита подносе се на обрасцима чију садржину и изглед утврђује Директорат.

Образац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова штампа се двојезично, на српском језику и на енглеском језику, на хартији беле боје, димензија 29,9 *cm* x 11 *cm*, обострано.

Образац дозволе пилота ултралаког ваздухоплова дат је у Прилогу 1 овог правилника.

Издавање дупликата дозволе пилота ултралаког ваздухоплова

Члан 59.

Директорат издаје дупликат дозволе пилота ултралаког ваздухоплова ако ималац дозволе изгуби дозволу или на други начин остане без ње, ако је дозвола толико оштећена да више није употребљива или ако ималац дозволе промени личне податке.

Ако ималац дозволе изгуби дозволу или на други начин остане без ње, уз захтев за издавање дупликата дозволе дужан је да поднесе доказ да је дозвола оглашена неважећом.

Програми

Члан 60.

Провера стручности и практичан део испита за стицање, продужење и обнову важења овлашћења прописаних овим правилником спроводе се према програмима чију садржину одређује Директорат.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61.

Ступањем на снагу овог правилника, у погледу пилота ултралаког авиона и пилота змаја престају да важе одговарајуће одредбе Правилника о дозволама летачког особља („Службени гласник РС“, број 30/05), Правилника о условима које мора да испуњава центар за обуку летачког особља („Службени гласник РС“, број 37/05) и Правилник о змајарству („Службени лист СФРЈ“, бр. 17/87, 57/90 и 59/91 и „Службени лист СРЈ“, бр. 8/93, 11/93 и 38/95).

Уверења о оспособљености за обучавање пилота ултралаког авиона и пилота змаја која су издата на основу Правилника о условима које мора да испуњава центар за обуку летачког особља важе најдуже шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 62.

Дозволе пилота ултралаког авиона издате на основу Правилника о дозволама летачког особља важе до истека рока који је у њима наведен.

Продужење или обнова рока важења дозвола из става 1. овог члана се врши под условима прописаним у члану 51. овог правилника.

Приликом продужења или обнове рока важења, дозвола пилота ултралаког авиона замењује се дозволом пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење ултралаким авионом.

Члан 63.

Имаоцу дозволе пилота ултралаког авиона који има овлашћење инструктора летења пилота ултралаког авиона признаје се, приликом замене у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова, овлашћење инструктора у погледу те врсте ваздухоплова и уписује се у дозволу без ограничења.

Имаоцу дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота авиона који има важеће овлашћење инструктора летења, приликом стицања овлашћења за летење ултралаким авионом признаје се инструкторско овлашћење, али тек кад оствари најмање 5 часова летења на ултралаком авиону.

Имаоцу дозволе приватног, професионалног или транспортног пилота хеликоптера који има важеће овлашћење инструктора летења, приликом стицања овлашћења за летење ултралаким хеликоптером признаје се инструкторско овлашћење, али тек кад оствари најмање 5 часова летења на ултралаком хеликоптеру.

Имаоцу важеће дозволе пилота једрилице који има овлашћење инструктора једриличарства, при стицању овлашћења за летење ултралаком једрилицом признаје се инструкторско овлашћење, али тек кад оствари најмање 5 часова летења на ултралакој једрилици.

Члан 64.

Приликом замене у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова, имаоцу важеће дозволе пилота ултралаког авиона, приватног, професионалног или транспортног пилота авиона или хеликоптера, који поседује право коришћења радио-телефоније на српском или на енглеском језику, признаје се ово право и уписује у дозволу пилота ултралаког ваздухоплова.

Члан 65.

Дозволе пилота змаја издате на основу Правилника о змајарству важе до истека рока који је у њима наведен.

Продужење или обнова рока важења дозвола из става 1. овог члана се врши под условима прописаним у члану 52. овог правилника.

При продужењу или обнови рока важења, дозвола пилота змаја замењује се дозволом пилота ултралаког ваздухоплова са уписаним овлашћењем за летење моторним змајем.

При замени у дозволи пилота ултралаког ваздухоплова, имаоцу важеће дозволе из става 1. овог члана који има овлашћење наставника летења змајем, признаје се овлашћење инструктора летења моторним змајем, и уписује у дозволи, без ограничења.

Члан 66.

На здравствену способност пилота ултралаког ваздухоплова и пилота ученика, сходно се примењују одредбе Правилника о утврђивању здравствене способности летачког особља у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС“, број 101/08).

Члан 67.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Бр. 1/0-01-0002/2010-0007

У Београду, 03. септембра 2010. године

С а в е т

Председник,

Милутин Мркоњић, с.р.

ПРИЛОГ 1

I	Држава издавања <i>State of issue</i>	Република Србија <i>Republic of Serbia</i>
III	Број дозволе <i>Licence number</i>	
IV	Презиме и име имаоца <i>Last and first name of holder</i>	
XIV	Датум и место рођења / <i>Date and place of birth</i>	
V	Адреса <i>Address</i>	
VI	Држављанство <i>Nationality</i>	
VII	Потпис имаоца <i>Signature of holder</i>	
VIII	Издавалац дозволе <i>Issuing authority</i>	ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ <i>CIVIL AVIATION DIRECTORATE OF THE REPUBLIC OF SERBIA</i>
X	Датум и потпис овлашћеног лица <i>Signature of issuing officer and date</i>	
XI	Печат или жиг издаваоца дозволе <i>Seal or stamp of issuing authority</i>	

II	Назив дозволе, датум првог издавања и код државе <i>Title of licence, date of initial issue and country code</i>
IX	Важење: Неограничено <i>Validity : Unlimited</i>
	Права из дозволе могу да се користе само ако ималац поседује важеће лекарско уверење за тражена права. <i>The privileges of the licence shall be exercised only if the holder has a valid medical certificate for the required privilege.</i> Документ који садржи фотографију мора да се носи у сврху идентификације имаоца дозволе. <i>A document containing a photo shall be carried for the purposes of identification of the licence holder.</i>
XII	Право коришћења радио-телефоније: ималац ове дозволе доказао је да је оспособљен за рад са R/T опремом уграђеном на ваздухоплову на језику <i>Radiotelephony privileges: The holder of this licence has demonstrated competence to operate R/T equipment on board aircraft in:</i>
XIII	Примедбе / <i>Remarks:</i>

XII Овлашћења која се продужавају <i>Ratings to be revalidated</i>			
Врста <i>Type</i>	Датум издавања <i>Date of issue</i>	Потпис овлашћеног лица/печат <i>Signature of person authorized/stamp</i>	
ULA			
ULH			
ULG			
ULT			
GYR			
Инструкторска овлашћења <i>Instructor ratings</i>			
Врста <i>Type</i>	Датум издавања <i>Date of issue</i>	Ограничења <i>Restrictions</i>	Потпис овлашћеног лица/печат <i>Signature of person authorized/stamp</i>
ULA(I)			
ULH(I)			
ULG(I)			
ULT(I)			
GYR(I)			

Скраћенице које се користе у дозволи <i>Abbreviations used in this Licence</i>	
ULA	Овлашћење за летење ултралиним авионом <i>Ultralight Airplanes Rating</i>
ULH	Овлашћење за летење ултралиним хеликоптером <i>Ultralight Helicopters Rating</i>
ULG	Овлашћење за летење ултралиним једрилицом <i>Ultralight Gliders Rating</i>
ULT	Овлашћење за летење моторним змајем <i>Ultralight Trikes Rating</i>
GYR	Овлашћење за летење жиропланом <i>Gyroplanes Rating</i>
ULA(I)	Инструктор летења ултралиним авионом <i>Ultralight Airplanes Instructor</i>
ULH(I)	Инструктор летења ултралиним хеликоптером <i>Ultralight Helicopters Instructor</i>
ULG(I)	Инструктор летења ултралиним једрилицом <i>Ultralight Gliders Instructor</i>
ULT(I)	Инструктор летења моторним змајем <i>Ultralight Trikes Instructor</i>
GYR(I)	Инструктор летења жиропланом <i>Gyroplanes Instructor</i>
R/T	Радио-телефонија <i>Radiotelephony</i>

Изјава власника/корисника ултралаког ваздухоплова

Обавезујем се да ћу ваздухоплов одржавати према програму техничког одржавања који је одобрио Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Обавезујем се да ћу пратити законе и подзаконске прописе који се односе на одржавање ултралаких ваздухоплова, измене документације произвођача ултралаких ваздухоплова и компоненти, као и обавезне сервисне билтене и налоге за пловидбеност и на основу тога вршити измене у програму техничког одржавања које ће одобравати Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Изјављујем да у потпуности разумем да било које одступање од одобреног програма техничког одржавања може да доведе до одузимања потврде о пловидбености ваздухоплова.

Датум: _____

**Презиме и име власника/корисника
ултралаког ваздухоплова:**

**Потпис власника/корисника
ултралаког ваздухоплова:**

Обавештење о пловидбености ултра лаког ваздухоплова

Обавештење:

За овај ваздухоплов није издата потврда о пловидбености ваздухоплова према *ICAO* стандардима.

Ваздухопловом летите на сопствену одговорност!

Notice:

This aircraft is operating without a certificate of airworthiness issued according to ICAO standards.

Flying is on our own responsibility!